

РЕШЕНИЕ

№ 2716

гр. София, 20.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 16.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **10211** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на М. Д. Р., ЕГН: [ЕГН], против Решение № 2153-21-222/24.09.2021 г. на Директор на ТП на НОИ-С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/59 от 06.08.2021 на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ /ПО/, е което е отказано преизчисление на личната пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/ е осигурителен доход за 3-годишен период преди 1997 г.

Жалбоподателят поддържа, че решението е неправилно и незаконосъобразно, поради неспазване на установената форма на административния акт, допуснати нарушения на административнопроизводствените правила и издадено в противоречие с материалните разпоредби и несъответствие със закона. Релевират се доводи, че административният орган не е изследвал всички правно-релевантни факти, съдържащи се в преписката. Позовава се на чл. 22ц, ал. 1 и, ал. 2 от ПЗР на КСО. Релевира доводи за нарушение на чл. 35 и чл. 36, ал. 1 от АПК. Сочи, че целта на закона е не да се ощетяват българските граждани, а следва да им се оказва съдействие при подаване на документите. В тази връзка заявява, че при подавайки заявление на 21.12.2020г. не е разполагала с необходимия документ за изчисление на пенсията по „стара методика“, но е допълнила заявлението си на 20.01.2021г. с искане за

изчисление на пенсията на база предишния период – до 31.12.1996г., като е представила необходимите документи за това на 01.02.2021г. По същество моли, да се отмени решението като неправилно и незаконосъобразно, съда да уважи жалбата и да получи изчисление на полагаемата ѝ се пенсия по „стара методика“,като се приложи по-благоприятния резултат. В с.з. оспорващият се явява лично и с процесуалния си представител адв. Н. П., като поддържат подадената жалба на изложените в нея съображения, претендира разноски.

Ответникът по жалбата - Директора на ТП на НОИ С.-град, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и излага подробни съображения в подкрепа, изложените доводи в решението. Моли, същото да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

След като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и взе предвид доводите на страните, съдът приема следното от фактическа страна:

На 21.12.2020 г. М. Д. Р. е депозирала Заявление вх. № Ц2113-21-8179/21.12.2020 г. (обр. УП-1) за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

След извършена преценка на заявеното и въз основа на изискуемите документи, визирани в разпоредбата на чл. 2 от Наредба за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) е постановено разпореждане № [ЕГН] от 13.01.2021 г. С цитираното разпореждане на жалбоподателката е отпусната лична пенсия за осигурителен етаж и възраст, на основание чл. 68, ал. 1, 2 от КСО, считано от 07.11.2020 г. (датата на придобиване на правото на пенсия). Със същото е зачетен осигурителен огаж в размер на 39 години, 00 месеца и 12 дни, като е посочено, че пенсията се отпуска и изплаща в минимален размер до определянето на размера ѝ по реда на КСО. /л.34/

На 20.01.2021г. М. Р. е подала допълнение към заявление с № Ц2113-21-8179/21.12.2020 г. с искане за изчисление на пенсията на база предишния период – до 31.12.1996г. със заявление, че подготвя УП2 за удостоверение на искането си./л.35/.

На 01.02.2021г. с вх.№ Ц2113-21-8179/01.02.2021 г., по повод заявление с № Ц2113-21-8179/21.12.2020 г. Р. прилага обр. УП-2 № К-02-67/26.01.2021 г. издаден от Технически университет [населено място] за периода от 01.01.1988 г. до 31.12.1990 г./л.36-38/

С Разпореждане №[ЕГН] от 17.02.2021 г. на Ръководител ПО пенсията е изменена на основание чл. 99, ал.1, т.2, б.”д” от КСО във връзка с чл.10, ал.2 от НПОС и е определена в действителен размер от датата на отпускането ѝ. Размерът на пенсията е изчислен по реда на чл.70, ал.9 от КСО от осигурителния доход на М. Д. Р. за периода от 01.01.2000 Г.-06.11.2020 г. (вкл.)/л.40/

Със заявление вх.№1023-21-731/17.05.2021 г. М. Р. е поискала да бъде преизчислена пенсията ѝ за осигурителен стаж и възраст, като се вземат предвид годините от представения обр. УП-2 № К-02-67/26.01.2021 г. издаден от Технически университет

[населено място] за периода от 01.01.1988 г. до 31.12.1990 г./л.41/

Жалбоподателката е представила Удостоверение обр.УП-з/л.42/ с вх.№1023-21-731/15.06.2021 г.

С Разпореждане №[ЕГН]/59 от 06.08.2021 г. на длъжностното лице по ПО обжалвано в настоящото производство на основание §22ц, ал.1 и ал.2 от ПЗР на КСО е отказано да бъде преизчислена отпуснатата лична пенсия за осигурителен стаж и възраст./л.50/

М. Р. е предявила заявление - жалба с 1023-21-1245/09.08.2021г. /л.54/, вх. № 1012-21-1331 от 30.08.2021 г. на ТП на НОИ С.-град/л56/ срещу Разпореждане № [ЕГН]/59 от 06.08.2021 на длъжностно лице по пенсионно осигуряване /ПО/, с което е отказано преизчисление на личната пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/ с осигурителен доход за 3-годишен период преди 1997 г.

В резултат е издадено процесното Решение № 2153-21-222/24.09.2021г. на Директора на ТП наНОИ С. –град. Решаващият орган приема, че с разпоредбата на §22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО, законодателят е предвидил възможност до 1 януари 2022 г. едновременно с подаването на заявление за отпускане на пенсия, свързана с трудова дейност, с начална дата след 31 декември 2018 г., лицето да им;" право да избере размерът на пенсията му да бъде определен с индивидуален коефициент, изчислен по реда на чл. 70. ал. 4 - 7, ал. 10. т. 1 и ал. 11. ако това е по-благоприятно за него. В тези случаи към заявлението задължително се прилагат документи за брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски за три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж по избор на пенсионера преди 1 януари 1997 г.. и за брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски за осигурителния стаж след тази дата до 31 декември 1999 г. включително. Когато за времето след 31 декември 1996 г. или за част от него не са представени документи за брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски, се ползват данните по чл. 5. ал. 4. т. 1.

Съгласно следващата ал. 2 от цитираната разпоредба е предоставена възможност в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон считано от 04.05.2019 г. до 04.11.2019 г. включително, лицата с подадени заявления за отпускане на пенсия, свързана с трудова дейност, с начална дата след 31 декември 2018 г., както и тези, на които е отпусната такава пенсия до влизането в сила на този закон, да упражнят еднократно правото си на избор по ал. 1, като в тези случаи пенсията се отпуска в новия размер от същата начална дата, ако това е по-благоприятно за съответното лице.

Решаващият орган приема, че за да се формира валидна воля за прилагането на реда за определяне на индивидуалния коефициент, предвиден в разпоредбите на чл. 70, ал. 4-7, ал. 10 и 11 от КСО, жалбоподателката според нормата на § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО е била длъжна да посочи изрично това в т. 5 от заявлението си-обр. УП-1 и да приложи към същото документи за брутен трудов доход за три последователни години от последните 15 години, по свой избор, за периода преди 01.01.1997 г., като в

тази й част разпоредбата има императивен характер.

Прието е, че в настоящият случай, М. Д. Р. е подала заявление на 21.12.2020 г. като в т. 5 от същото, липсва изявление за избор на три последователни години от последните 15 години преди 01.01.1997 г. и съответно не е приложено удостоверение обр.УП-2 за осигурителен доход за три последователни години от последните 15 години преди 01.01.1997 г. и съответно не е приложено удостоверение обр.УП-2 за осигурителен доход за брутен трудов доход за три последователни години от последните 15 по свой избор за периода преди 01.01.1997 г.

В тази връзка административния орган е приел за неприложима разпоредбата на §22ц, ал.1 от ПЗР на КСО, предвид липсата на заявен избор и представен удостоверение документ за брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски за три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж по избор на пенсионера преди 1 януари 1997 г. от страна на М. Р. към депозиране на заявление за отпускане на пенсията - 21.12.2020 г. Решаващият орган е приел за неприложима хипотезата на §22ц, ал.2 от ПЗР от КСО, тъй като заявлението за преизчисляване на пенсията от 17.05.2021 г. е депозирано след изтичане на 6-месечния срок от влизане в сила на закона, т.е след 04.11.2019 г.

Решението е връчено на 02.10.2021г./л.64/, а жалбата срещу него пред АССГ е депозирана жалба на 15.10.2021г.

Като доказателство по делото е приета цялата административна преписка.

По делото е приета съдебно-икономическа експертиза. На поставените въпроси ВЛ дава следните отговори:

На въпрос № 1. Какъв е размера на пенсионното обезщетение на М. Р. свързано с трудовата й дейност оределен по реда на чл. 70, ал. 4 - 7, ал. 10, т. 1, ал. 11 от КСО като се вземе предвид осигурителния й доход за следните три последователни години от 01.01.1988 г. до 31.12.1988 г., от 01.01.1989 г. до 31.12.1989 г. и от 01.01.1990 г. до 31.12.1990 г. от последните 15 години осигурителен стаж преди 01.01.1997 г. и от осигурителния й доход за периода след тази дата до датата на отпускането на пенсията по - благоприятен ли е от размерът на пенсията определен с Разпореждане № 5 от 17.02.2021 г. ?

С Разпореждане № 5 от 17.02.2021 г. определения размер на пенсията на М. Р. при 39 години, 0 месеца и 12 дни е 794,81 лева.

С Разпореждане № [ЕГН]/ 23.07.2021 г. общия осигурителен стаж на лицето е намален на 37 години, 9 месеца и 1 ден, като определения размер на пенсията е бил 769,24 лева и същия след преизчисление на основание чл. 100 от КСО, считано от 01.07.2021 г. е 807,70 лева.

При направено преизчисление на пенсията на М. Р. по реда на чл. 70, ал. 4 -7, ал.10, т.1, ал.11 от КСО при трудов стаж в размер на 37 години, 9 месеца и 1 ден размера на

пенсията възлиза на 794,24 лева.

Съдът приема заключението като обективно и безпристрастно. Предмета на спора обаче е правен и заключението следва да се има предвид при изчисление на пенсията.

Изложените факти се установяват от административната преписка по издаване на обжалваното решение и по същество не се оспорват от страните.

При така установеното от фактическа страна, от правна такава, съдът приема следното:

Предмет на оспорване е Решение № 2153-21-222 от 24.09.2021 г. на Директора на Териториално поделение на НОИ С.-град - индивидуален административен акт, издаден от компетентен орган, съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2 от КСО - ръководителят на териториално поделение на НОИ, какъвто се явява директорът, за който акт изрично е предвиден съдебен контрол по реда на АПК, съгласно чл. 118, ал. 1 от КСО.

Оспорването е направено в рамките на 14-дневния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от надлежна страна с правен интерес, поради което производството е процесуално допустимо.

При разглеждането по същество и след проверка на оспорения административен акт по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК на основанията по чл. 146 от АПК, съдът приема жалбата за основателна по следните съображения:

Процесното решение съдържа всички съществени елементи на формата на индивидуален административен акт, установени с чл. 59, ал. 2 от АПК. Посочени са фактическите и правни основания, мотивирали постановеното решение. Предвид горното съдът приема, че процесното решение е валиден акт, издаден в надлежна форма.

По делото няма спор по фактите, в това число, че жалбоподателят е подал заявление за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст на 21.12.2020 г., като същия не е попълнил графата по т. 5, с която подателят заявява желание размерът на пенсията му да бъде изчислен по реда на чл. 70, ал. 4-7 от КСО, както и не е приложил документи за осигурителен доход за избрани от него три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж преди 01.01.1997 г. и осигурителният му доход след тази дата до отпускането на пенсията. Заявителят е упражнил това право в по-късен момент – със заявление от 20.01.2021 г., т.е. в срока за произнасяне по заявлението за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст, представил е необходимите документи, даващи основание за това с вх.№ Ц2113-21-8179 от 01.02.2021г. М. Р. допълнително е заявила тази претенция и със заявление вх.№1023-21-731/17.05.2021 г. и още веднъж е поискала преизчисляване на пенсията съобразно правото ѝ съгласно §22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО за избор на размер на пенсията с индивидуален коефициент, изчислен по чл.70,ал.4-7, ал.10,т.1 и ал.11 със заявление - жалба с 1023-21-1245/09.08.2021г. /л.54/, вх. № 1012-21-1331 от 30.08.2021 г. на ТП на НОИ С.-град/л56/ срещу процесното Разпореждане № [ЕГН]/59

от 06.08.2021г., в срока за обжалването му.

Съгласно разпоредбата на § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО (нов, ДВ, бр. 35 от 2019 г., изм. ДВ, бр. 103 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) до 1 януари 2022 г. едновременно с подаването на заявление за отпускане на пенсия, свързана с трудова дейност, с начална дата след 31 декември 2018 г., лицето има право да избере размерът на пенсията му да бъде определен с индивидуален коефициент, изчислен по реда на чл. 70, ал. 4-7, ал. 10, т. 1 и, ал. 11, ако това е по-благоприятно за него. В тези случаи към заявлението задължително се прилагат документи за брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски за три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж по избор на пенсионера преди 1 януари 1997 г., и за брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски за осигурителния стаж след тази дата до 31 декември 1999 г. включително. Когато за времето след 31 декември 1996 г. или за част от него не са представени документи за брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски, се ползват данните по чл. 5, ал. 4, т. 1.

В случая жалбоподателят е заявил желанието си размера на пенсията да бъде определен по т.нар. "стара методика" за първи път непосредствено след подаване на заявлението – на 20.01.2021г., потвърдил това свое искане на 17.05.2021, включително още веднъж е направил такова искане, след като се е запознал с издаденото разпореждане за отпускане на пенсия за ОСВ, съответно със заявление вх.№ 1023-21-1245 от 09.08.2021г., което по същество е жалба срещу процесното разпореждане. Безспорно по делото е, че М. Р. в хода на висящо административно производство е представила и необходимите документи, даващи основание за преизчисляване на пенсията.

Съдът намира, че с подаденото заявление от 20.01.2021 г., представяне на необходимите документи, даващи основание за това с вх.№ Ц2113-21-8179 от 01.02.2021г., допълнително заявяване на тази претенция със заявление вх.№1023-21-731/17.05.2021 г. и още веднъж с искане за преизчисляване на пенсията съобразно правото на жалбоподателя съгласно §22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО за избор на размер на пенсията с индивидуален коефициент, изчислен по чл.70,ал.4-7, ал.10,т.1 и ал.11 направено със заявление - жалба с 1023-21-1245/09.08.2021г. /л.54/, вх. № 1012-21-1331 от 30.08.2021 г. оспорващата категорично и нееднократно е заявила, че иска пенсията да бъде изчислена по по-благоприятния начин, т.е. по стария ред.

При това положение административният орган, съобразявайки служебните си правомощия по чл. 35 и чл. 36 от АПК, е следвало да изясни всички обстоятелства от значение за случая и събере необходимите доказателства, като преизчисли размера на отпуснатата пенсия по правилата на чл. 70, ал. 4-7 от КСО на основание § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО. Условието на цитираната разпоредба искането за преизчисляване (изчисляване) по реда на чл. 70, ал. 4-7 от КСО да е направено едновременно с искането за отпускане на пенсия е налице, тъй като производството по отпускане на пенсия в окончателния размер все още е било висящо, предвид депозираната в законоустановения срок жалба от заявителя. Този извод произтича и от разпоредбата

на чл. 30, ал. 3 от АПК, според която поправеното процесуално действие се зачита и от датата на поправката започва да тече срокът за произнасяне на административния орган. В случая жалбоподателят в хода на все още висящото административно производство по негово заявление с вх. № Ц2113-21- 8179 от 21.12.2020 г. за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, се е възползвал от правото си да избере размерът на пенсията му да бъде определен с индивидуален коефициент, изчислен по реда на чл. 70, ал. 4 - 7, ал. 10, т. 1 и ал. 11, още на 20.01.2021г./л.35/.

Следва да се отбележи, че законодателя е предвидил и възможност за изменение или отменяне на разпореждането. Съгласно чл. 99, ал. 3 от КСО, в случай че в срока за обжалване на разпореждането са представени нови доказателства за осигурителен стаж, осигурителен доход, гражданско състояние и други, разпореждането се отменя или изменя от датата на отпускането, промяната или отказа за отпускане на пенсията.

На 09.08.2021г. с подаване на жалба срещу процесното разпореждане с вх. № 1023-21-1245/09.08.2021г./л54/, жалбоподателката отново се е позовала на правото, дадено ѝ от § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО размерът на пенсията да бъде определен с индивидуален коефициент, изчислен по реда на чл. 70, ал. 4-7, ал. 10, т. 1 и, ал. 11 от КСО с посочване на три последователни години от последните 15 години осигурителен стаж преди 1 януари 1997 г.

Разпоредбата на § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО е създадена в полза на лицата с право на пенсия за осигурителен стаж и възраст с начална дата след 31 декември 2018 г., като им е дадена възможност да изберат определяне на индивидуалния коефициент по реда на чл. 70, ал. 4-7, ал. 10, т. 1 и, ал. 11 от КСО, ако това е по-благоприятно за тях. Както се посочи и по-горе макар, че разпоредбата изисква правото да бъде упражнено едновременно с подаване на заявлението за отпускане на пенсия със задължително прилагане на документите, не би могло да се приеме, че ако тези процесуални изисквания не бъдат спазени, то материалното право се преклудира в момента на подаване на заявлението и не може да бъде упражнено в по-късен момент, преди да е налице влязло в сила разпореждане за отпускане на пенсията.

Органите на ТП на НОИ в рамките на застъпления в административния процес принцип за служебното начало е следвало да реализират своите правомощия след като изяснят всички обстоятелства и факти от значение за случая и действайки по различен от посочения начин са допуснали съществени нарушения на административнопроизводствените правила по чл. 35 и чл. 36 АПК, опорочавайки до степен на унищожаемост издадените актове. /в този смисъл е и практиката на ВАС - Решение № 5597 от 09.06.2022 г. по АДМ. Д. № 1244/2022 г., VI ОТД. на ВАС/.

Наред с това съдът намира, че даденото от административния орган стеснително тълкуване на разпоредбата на § 22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО, че искането за приложение на реда по чл. 70, ал. 4-7 от КСО може да бъде направено само при първоначалното попълване на заявлението за отпускане на пенсията, противоречи на целта на закона - редът за определяне размера

на пенсията да бъде възможно най-благоприятен за правоимащото лице.

От изложеното съдът приема, че е налице съществено нарушение на административнопроизводствените правила, с отказа, административният орган е допуснал и нарушение на материалноправните разпоредби, тъй като са налице предпоставките за преизчисляване размера на пенсията, като решението е издадено и в несъответствие с целта на закона.

По тези съображения, обжалваният административен акт следва да бъде отменен и преписката върната на административния орган за определяне размера на пенсията на М. Д. Р. с индивидуален коефициент, изчислен по реда на чл. 70, ал. 4 - 7, ал. 10, т. 1 и, ал. 11 КСО, ако това е по-благоприятно за нея.

По отговорността на страните за разноси:

При този изход на делото, право на разноси на основание чл. 143, ал. 1 АПК има жалбоподателят в размер на 620 лева, заплатено адвокатско възнаграждение съгласно приложения договор за правна защита и съдействие, съдебо делодовни разноси за извършена СИЕ.

Воден от горното, Административен съд София-град, 60 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на М. Д. Р., ЕГН: [ЕГН] Решение № 2153-21-222/24.09.2021 г. на Директор на ТП на НОИ-С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/59 от 06.08.2021 на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по Заявление вх. № Ц2113-21-8179/21.12.2020 г. (обр. УП-1) на М. Д. Р., ЕГН: [ЕГН], съобразно мотивите дадени от съда в решението, в едномесечен срок от влизането му в сила.

ОСЪЖДА ТП на НОИ С.-град да заплати на М. Д. Р., ЕГН: [ЕГН], на основание чл. 143, ал. 1 АПК, сумата 620 лева - съдебни разноси.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

